

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

MUSIEK V1

FEBRUARIE/MAART 2010

SENTRUMNOMMER:

--	--	--	--	--	--	--	--

EKSAMENNOMMER:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PUNTE: 120

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 18 bladsye en 1 bladsy manuskrippapier.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings, naamlik AFDELING A en AFDELING B.
2. AFDELING A moet op hierdie vraestel beantwoord word in die spasies wat voorsien word. AFDELING B moet in die ANTWOORDEBOEK beantwoord word.
3. Daar word aanbeveel dat AFDELING A slegs in potlood beantwoord word.
4. Die laaste bladsy van hierdie vraestel bestaan uit manuskrippapier wat vir rofwerk bedoel is. Dit mag deur die kandidaat verwyder word.

NASIENROOSTER

AFDELING A			
VRAAG	TOTALE PUNTE	NASIENER	MODERATOR
1	22		
2	8		
3	10		
4	8		
5	12		
SUBTOTAAL	60		
AFDELING B			
VRAAG	TOTALE PUNTE	NASIENER	MODERATOR
6	8		
7 OF 8	14		
9	4		
10	4		
11	4		
12	6		
13	5		
14	5		
15	5		
16	5		
SUBTOTAAL	60		
GROOTTOTAAL: 120			

AFDELING A: MUSIEKTEORIE**Beantwoord VRAAG 1, 2, 3, 4 en dan VRAAG 5.1 OF 5.2.****VRAAG 1**

Bestudeer die volgende uittreksel (maat 26 tot 31) uit *The Hebrides Overture* deur Felix Mendelssohn-Bartholdy en beantwoord die vrae wat volg:

26

Flute

Oboe

Clarinet

Bassoon

D Horn

D Trumpet

Timpani

Violin I

Violin II

Viola

Violoncello

Double Bass.

(a)

29

Flute

Oboe

Clarinet

Bassoon

(b)

(c)

D Horn

D Trumpet

Timpani

Violin I

Violin II

Viola

Violoncello

Double Bass.

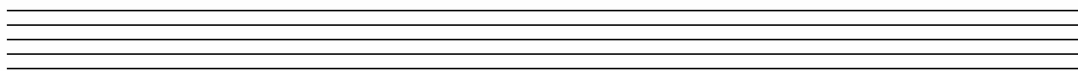
1.1 Noem die toonsoort van hierdie uittreksel.

Antwoord: _____ (1)

1.2 Noem die submediantmajeurtoonsoort van die hooftoonsoort van die uittreksel.

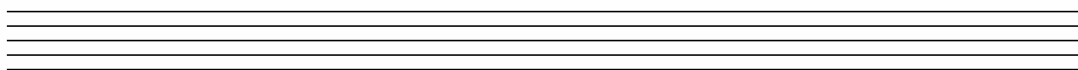
Antwoord: _____ (1)

1.3 Transponeer maat 28 van die fluit 1-party twee oktawe laer vir altviool. Voeg die toonsoortteken by.

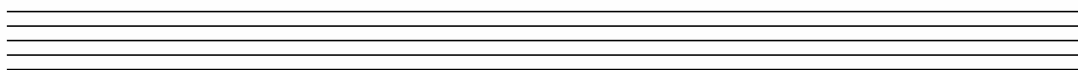
(4)

1.4 Herskryf maat 26 van die eerste vioolparty vir fagot. Voeg die nuwe toonsoortteken by.

(2)

1.5 Herskryf die kontrabasparty in maat 29 in saamgestelde vierslagmaat.

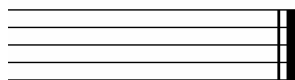
(3)

1.6 Noem die drieklank wat gevorm word in maat 26, aangedui as (a) in die tjello- en kontrabasparty EN noteer die drieklank in eerste omkering deur van die tenoorsleutel gebruik te maak.

Antwoord:

1.6.1 Noem die drieklank: _____ (1)

1.6.2 Maat 26(a)

(2)

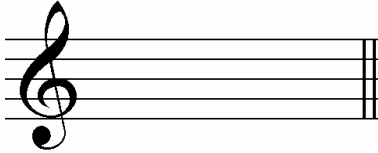
1.7 Identifiseer 'n plek waar 'n sekvens in die tjelloparty voorkom.

Antwoord: _____ (1)

1.8 Noem die intervale by die blokke gemerk (b) en (c).

Antwoord: _____ (2)

1.9 Noteer en noem die omkering van (c).

Antwoord: _____ (2)

1.10 Beantwoord die volgende deur **A** of **B** te omkring.

1.10.1 Die A[#] in maat 29 van die altviool- en tjelloparty is ...

A die leitoon van B mineur.

B die leitoon van G majeur. (1)

1.10.2 Wat word die nie-harmoniese noot C[#], wat in die fluitparty in maat 29 met 'n asterisk gemerk is, genoem?

A Wisselnoot (Hulpnoot)

B Deurgangsnoot (1)

1.10.3 Die kadens wat in maat 29 en 30 gevorm word, is 'n ...

A volmaakte kadens in B mineur.

B plagale kadens in A mineur. (1)
[22]

VRAAG 2

Bestudeer die fragment hieronder en volg die instruksies.

All I ask of you

from The Phantom of the Opera

Andrew Lloyd Webber
Lyrics by Charles Hart

Alto

No more talk of dark-ness. For - get these wide - eye'd fears. I'm

Piano

A.

here, nothing can harm you, my words will warm and calm you.

Pno.

- 2.1 Skryf die solfanotasie bokant die note van die solo-altary van maat 1. Dui die do aan in die blokkie wat voorsien word.

No more talk of dark - ness. For -

(4)

- 2.2 Die komposisietegniek wat in die bassleutel van die klavierparty gebruik word, word genoem ...

Antwoord: _____ (1)

- 2.3 Identifiseer mate waar sinkopasie voorkom.

Antwoord: _____ (1)

- 2.4 Noem die nie-harmoniese noot **A** op die eerste slag van maat 4, byvoorbeeld deurgangsnoot, ensovoorts.

Antwoord: _____ (1)

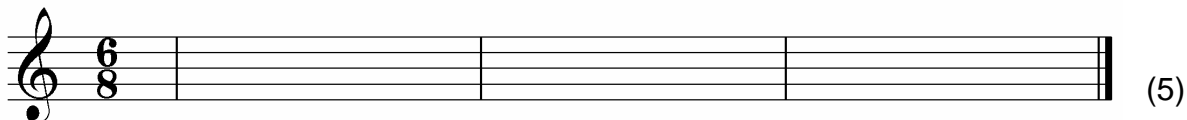
- 2.5 Noem die enharmoniese nootnaam vir die C^b -noot in maat 4.

Antwoord: _____ (1)
[8]

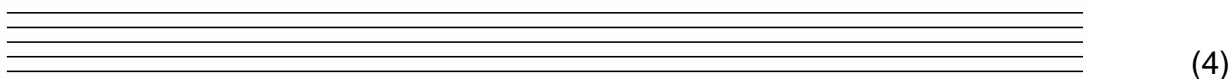
VRAAG 3

Skryf die volgende toonlere volgens die gegewe instruksies. Jy mag 'n noot meer as een keer gebruik om 'n spesifieke ritme te skep.

- 3.1 G melodiese mineur afgaande met toonsoortteken deur enige nootwaardes te gebruik. Begin met 'n agstenoot-opslag.

- 3.2 $F^\#$ -heeltoon-toonleer, opgaande in 4/4-tydmaat in die tenoorsleutel.

- 3.3 Dui aan of die volgende stelling WAAR of ONWAAR is. Maak 'n kruisie (X) in die blokkie van jou keuse.

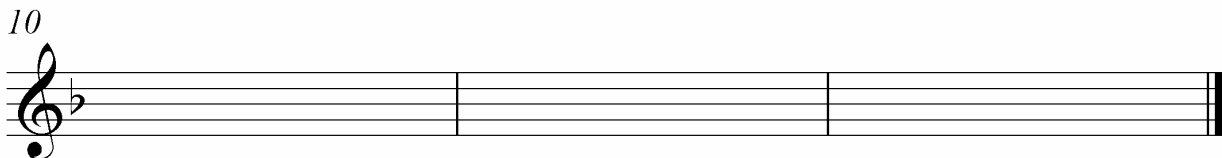
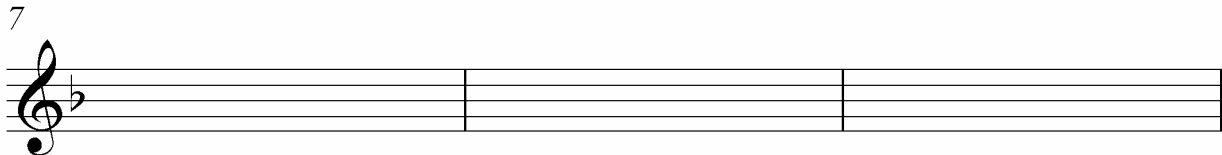
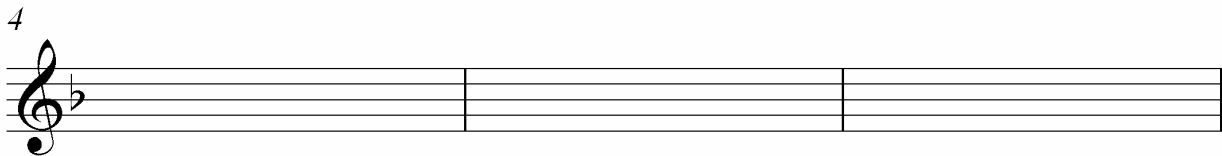
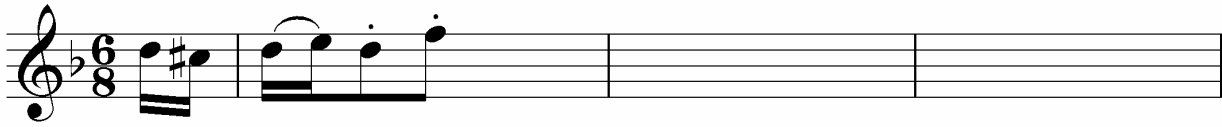
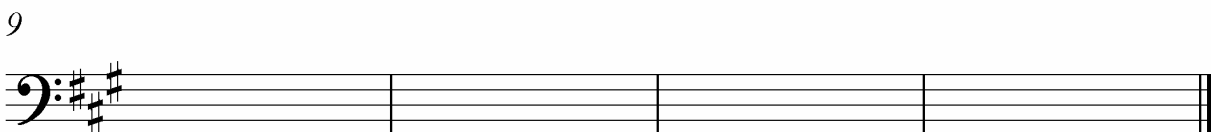
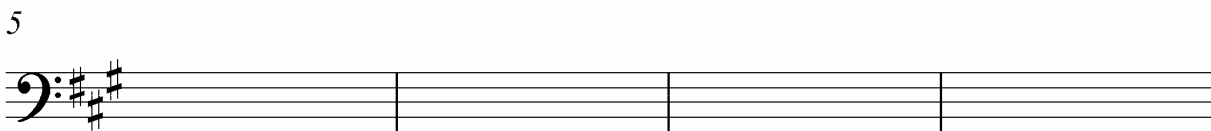
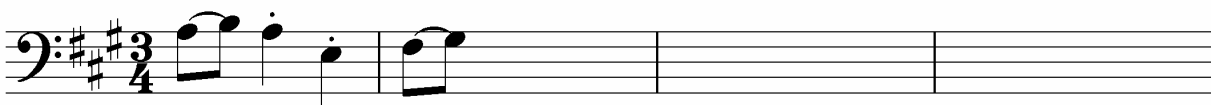
Die blues-toonleer bestaan uit 'n verhoogde 3de, 'n verlaagde 4de en 'n verlaagde 7de noot.

WAAR	ONWAAR
------	--------

(1)
[10]

VRAAG 4

Gebruik EEN van die gegewe openingsmotiewe om 'n twaalfmaatmelodie in drieledige vorm te voltooi. Voeg dinamiese en artikulasietekens by.

Melodie vir Fluit**[8]****OF****Melodie vir Fagot****[8]**

Beantwoord VRAAG 5.1 OF VRAAG 5.2.**VRAAG 5.1**

Bestudeer die Koraal hieronder en volg dan die instruksies.

KORAAL

I I⁶ V IV ii⁶ V V

5 V⁷ I

5.1.1 Besyfer die akkoorde by (a), (b) en (c) met Romeinse syfers in die spasies hieronder, byvoorbeeld D:V, D:IV⁶. (Enige korrekte standaardbesyfering sal aanvaar word.)

(a) _____

(b) _____

(c) _____

(3)

5.1.2 Voltooi die vierstemmige harmonisasie deur geskikte akkoorde te skryf, waar nodig.

(8)

5.1.3 Omkring 'n noot wat 'n vooruitneming op die partituur vorm. Dui dit duidelik aan met 'n **A**.

(1)
[12]

OF

VRAAG 5.2

Bestudeer die volgende en volg die instruksies:

A Jazzy tune

The musical score for "A Jazzy tune" is written in 4/4 time and consists of 16 measures. The score is divided into four systems, each with a measure number and a label (a) through (g).

System 1 (Measures 1-4):

- Measure 1: Treble clef, C⁷ chord. Bass clef, C⁷ chord.
- Measure 2: Treble clef, G⁷/B chord. Bass clef, G⁷/B chord.
- Measure 3: Treble clef, A chord. Bass clef, A chord.
- Measure 4: Treble clef, C chord. Bass clef, C chord.

System 2 (Measures 5-8):

- Measure 5: Treble clef, C⁷/B^b chord. Bass clef, C⁷/B^b chord.
- Measure 6: Treble clef, A^m7 chord. Bass clef, A^m7 chord.
- Measure 7: Treble clef, G⁷ chord. Bass clef, G⁷ chord.
- Measure 8: Treble clef, G⁷ chord. Bass clef, G⁷ chord.

System 3 (Measures 9-12):

- Measure 9: Treble clef, G⁹/A chord. Bass clef, G⁹/A chord.
- Measure 10: Treble clef, G⁷ chord. Bass clef, G⁷ chord.
- Measure 11: Treble clef, C⁷ chord. Bass clef, C⁷ chord.
- Measure 12: Treble clef, C^{dim}7 chord. Bass clef, C^{dim}7 chord.

System 4 (Measures 13-16):

- Measure 13: Treble clef, C⁷ chord. Bass clef, C⁷ chord.
- Measure 14: Treble clef, A⁷/C[#] chord. Bass clef, A⁷/C[#] chord.
- Measure 15: Treble clef, D⁷ chord. Bass clef, D⁷ chord.
- Measure 16: Treble clef, G⁷/B chord. Bass clef, G⁷/B chord.

- 5.2.1 Noem die akkoordsimbole by (a), (e) en (f), byvoorbeeld D min, A/C[#], D⁷, ensovoorts.

Antwoord:

(a) _____

(e) _____

(f) _____

(3)

- 5.2.2 Voeg geskikte akkoorde by (b) en (d). Skryf akkoordsimbole bokant die melodieparty, byvoorbeeld D/F, B⁷, ensovoorts.

(4)

- 5.2.3 Voltooi die bassleutelparty by (c) en (g) volgens die gegewe akkoordsimbole. Gebruik geskikte ritmepatrone volgens die gegewe styl van die werk.

(4)

- 5.2.4 Omkring 'n wisselnoot (hulpnoot) op die partituur. Dui dit duidelik aan met 'n **Hulpnoot**.

(1)

[12]

TOTAAL AFDELING A: 60

AFDELING B: ALGEMENE MUSIEKKENNIS**VRAAG 6: JAZZ**

Beskryf kortliks die belangrikheid van **ragtime** en **blues** in die ontwikkeling van jazz. **[8]**

Beantwoord VRAAG 7 OF VRAAG 8.**VRAAG 7: ROMANTIESE MUSIEK**

- 7.1 Beantwoord die volgende kortvrae met betrekking tot die vierde beweging van Brahms se *Simfonie Nr. 4 in E mineur*:
- 7.1.1 Die tema van die vierde beweging van Brahms se *Simfonie Nr. 4 in E mineur* is by 'n ander komponis geleen. Wie is hierdie komponis en uit watter werk is dit geleen? (2)
 - 7.1.2 Hoe het Brahms die oorspronklike melodie verander? (1)
 - 7.1.3 Uit hoeveel note bestaan die tema? (1)
 - 7.1.4 Noem die toonsoortteken en tydmaatteken van die beweging. (2)
 - 7.1.5 Hoeveel variasies volg die tema? (1)
 - 7.1.6 Wat is die vorm van die vierde beweging van Brahms se *Simfonie Nr. 4 in E mineur*? (Byvoorbeeld ABACA koda) (1)
- 7.2 Kies EEN van die volgende Romantiese komposisies:
<i>Polonaise in A mol majeur, Op. 53</i>
<i>Der Erlkönig</i>
<i>La Bohème</i>
<i>Vioolkonsert in E mineur, eerste beweging</i>
<i>Die Moldau</i> | <i>Frédéric Chopin</i>
<i>Franz Schubert</i>
<i>Giacomo Puccini</i>
<i>Felix Mendelssohn</i>
<i>Bedrich Smetana</i> |
|--|---|
- 7.2.1 Noem die genre van die werk. (1)
 - 7.2.2 Noem VYF stylkenmerke van jou gekose werk. (5)
- [14]**

OF

VRAAG 8

Jy is 'n komposisie-student in Mannheim. Die jaartal is 1886. Jy lê besoek af in Oostenryk, waar jy die eerste uitvoering van Brahms se *Simfonie Nr. 4 in E mineur* bywoon.

Skryf 'n kritiese verslag oor die werk asook die uitvoering daarvan aan jou komposisie-onderwyser in Mannheim.

Sluit die volgende in:

- Jou persepsie van die kwaliteit van die werk, met motiverings vir jou antwoorde
- 'n Omvattende resensie oor die kwaliteit van die uitvoering
- Sluit 'n beskrywing van die stylkenmerke van die werk by jou verslag in.
- Motiveer hoekom jy graag sou wou hê dat die Mannheim-orkes hierdie werk moet uitvoer.

[14]**VRAAG 9: TWINTIGSTE-EEUSE MUSIEK**

- 9.1 Kies EEN **styl** uit KOLOM B om by EEN **komponis** in KOLOM A te pas. Skryf die letter van die styl wat jy bestudeer het (A – E) langs die vraagnommer (9.1.1 – 9.1.5) van die komponis neer, byvoorbeeld 9.1.6 F.

KOLOM A (KOMPONIS)		KOLOM B (STYL)
9.1.1	Claude Debussy	A Jazz
9.1.2	Igor Stravinsky	B Musiekteater
9.1.3	Frederick Loewe	C Impressionisme
9.1.4	Leonard Bernstein	D Neoklassisisme
9.1.5	Andrew Lloyd Webber	E Romantiek

(1)

9.2 Die stellings genommer (a) tot (m) is stylkenmerke van drie twintigste-eeuse musiekstyle, naamlik Impressionisme, Neoklassisisme en Musiekteater.

Kies DRIE stylkenmerke wat pas by die musiekstyl wat jy bestudeer het.

- (a) Musiek wat verbygaande stemminge en mistieke atmosfeer skep.
- (b) Musiekvorme en stylkenmerke uit vroeëre periodes, veral van die 18de eeu, is gebruik.
- (c) Die musiek beklemtoon toonkleur, atmosfeer en vloei.
- (d) Dit gebruik eenvoudiger melodieë, harmonieë en vorme as opera, en bevat meer gesproke dialoog.
- (e) Die musiek klink vry en spontaan, byna improvisatories.
- (f) Dit is 'n soort teaterwerk wat probeer vermaak deur middel van 'n vermenging van 'n dramateks, toneelspel en gesproke dialoog met musiek, sang en dans, asook met dekor, kostuums en skouspel.
- (g) Komponiste beweeg weg van programmusiek en groot orkeste. Hulle verkies nieprogrammatiese (absolute) musiek vir kamer-ensembles.
- (h) Die werk is in twee bedrywe, waarvan die tweede korter is en sommige melodieë wat vroeër gehoor is, word weer gebruik.
- (i) Die gebruik van kerkmodusse, pentatoniese toonlere en heeltoon-toonlere het daartoe bygedra dat tonaliteitsbewustheid vervaag.
- (j) Die meeste musiek in hierdie styl was tonaal en het majeur- en mineurtoonlere gebruik.
- (k) Soliste word dikwels deur mikrofone versterk.
- (l) Die musiek toon ritmiese buigbaarheid.
- (m) Die styl word gekenmerk deur emosionele inperking, balans en helderheid.

(3)
[4]

VRAAG 10: INTERNASIONALE POPULÊRE MUSIEK

Jy het EEN internasionale popgroep of kunstenaar bestudeer.

- 10.1 Definieer die musiekstyl waarin hierdie kunstenaar/groep hoofsaaklik werk. (2)
 - 10.2 Beskryf kortliks hoe hierdie kunstenaar/groep tot hierdie musiekstyl bygedra het. (2)
- [4]

VRAAG 11: SUID-AFRIKAANSE KUNSTENAARS IN POPULÊRE MUSIEK

Kies EEN van die volgende Suid-Afrikaanse kontemporêre kunstenaars:

- Mandoza
- Lucky Dube
- Steve Hofmeyr

Noem VIER belangrike stylkenmerke van die musiekstyl van jou gekose kunstenaar.

[4]

VRAAG 12: SUID-AFRIKAANSE TRADISIONELE MUSIEK**Beantwoord VRAAG 12.1 OF VRAAG 12.2 OF VRAAG 12.3.****12.1 Kwaito**

Jy is 'n kwaito-musikant en jy is na 'n skool genooi om 'n praatjie oor kwaito-musiek te lewer. Wat sal jy aan die leerders sê?

Jou bespreking moet die volgende insluit:

- 'n Historiese oorsig
- Die musiek met verwysing na die invloede
- Die lirieke met verwysing na die taal wat gebruik is
- Uitvoering
- Lewenstyl

[6]**OF****12.2 Musiek vir sosiale en kulturele geleenthede**

12.2.1 Beskryf kortliks hoe melodie, improvisasie en begeleiding in tradisionele Afrika-musiek gebruik word. (3)

12.2.2 Gee TWEE voorbeelde van hoe ritmepatrone in tradisionele Afrika-musiekkomposisies geskep kan word. (2)

12.2.3 Tradisionele Afrika-musiek kan vir vermaak gebruik word. Noem EEN ander gebruik van Afrika-musiek. (1)
[6]

OF**12.3 Moppies en ghommalieliedjies**

12.3.1 Bespreek moppies en ghommalieliedjies kortliks met verwysing na EEN van die volgende twee begrippe:

- Ghommaritme
- Instrumentasie

(2)

12.3.2 Moppies en ghommalieliedjies word in twee kategorieë verdeel, naamlik simfonieë en blues.

- Is hierdie stelling WAAR of ONWAAR?
- Motiveer jou antwoord.

(4)
[6]

VRAAG 13: SUID-AFRIKAANSE KOMPONISTE

Skryf 'n kort paragraaf oor die musiekbydrae van EEN van die Suid-Afrikaanse komponiste hieronder.

- Mzilikazi Khumalo
- Niel van der Watt
- SJ Khosa

[5]**VRAAG 14: DIE NASIONALE VOLKSLIED VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA**

- 14.1 Noem die komponis van *Nkosi Sikelel' iAfrika*. (1)
- 14.2 Hoeveel keer hoor jy 'South Africa' in die Nasionale Volkslied? (1)
- 14.3 In watter taal word die eerste twee reëls van die Nasionale Volkslied gesing? (1)
- 14.4 Watter bydrae het Zaidel-Rudolph tot die Nasionale Volkslied gelewer? (1)
- 14.5 Noem die toonsoorte van die twee gedeeltes van die Nasionale Volkslied. (1)

[5]**VRAAG 15: SUID-AFRIKAANSE KOORMUSIEK**

Kies EEN van die volgende koorwerke en beantwoord die vrae wat volg:

- *Gabi Gabi*
- *Plea for Africa*
- *Monna e Motenya*

- 15.1 Noem enige DRIE Afrika-koormusiekkenmerke wat betrekking het op die werk van jou keuse. (3)
- 15.2 Vir watter tipe sosiale byeenkoms sal jou keuse geskik wees, en hoekom? (2)

[5]**VRAAG 16: MUSIEKINDUSTRIE**

Jy het 'n lied gekomponeer wat tans op die televisie as 'n 'lutoon' geadverteer word. Beskryf kortliks die stappe wat die maatskappy moes neem om te voorkom dat jy regstappe teen hulle kan neem vir die gebruik van die lied.

[5]**TOTAAL AFDELING B: 60****GROOTTOTAAL: 120**

